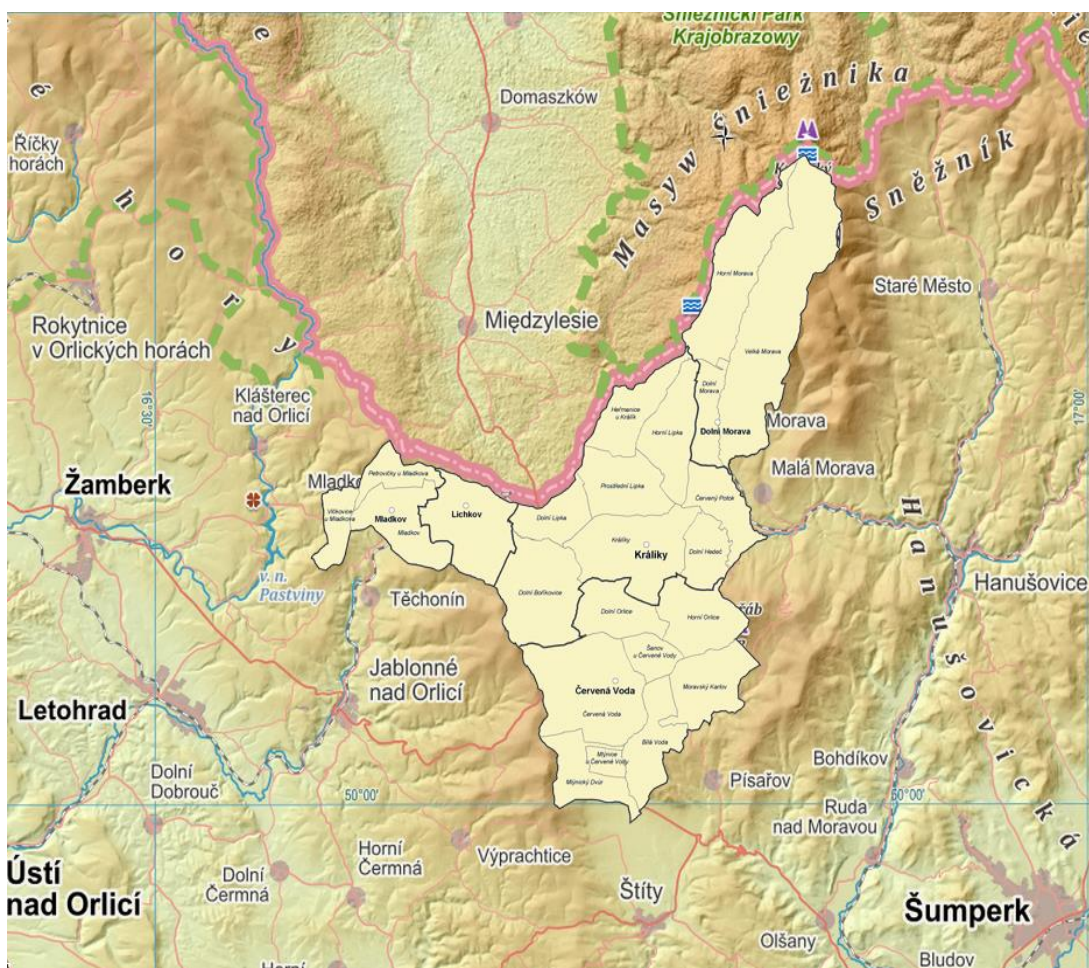

Zpráva z území o průběhu efektivní meziobecní spolupráce v rámci správního obvodu obce s rozšířenou působností Králíky

Téma: Administrativní podpora malých obcí

Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

Projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)

OBSAH:

1	ADMINISTRATIVNÍ PODPORA MALÝCH OBCÍ.....	3
1.1	DEFINOVÁNÍ ŘEŠENÉ PROBLEMATIKY.....	3
2	PRŮBĚH JEDNÁNÍ	4
3	ZPŮSOB NASTAVENÍ ROZHODOVACÍCH A ŘÍDÍCÍCH STRUKTUR.....	6
4	NASTAVENÍ JEDNACÍCH A ROZHODOVACÍCH PRAVIDEL	6
5	FINANCOVÁNÍ	7
5.1	MZDOVÉ NÁKLADY	7
5.2	PROVOZNÍ NÁKLADY	8
5.3	OSTATNÍ NÁKLADY	8
6	VYHODNOCENÍ EFEKTIVITY	8
7	ZÁVĚR	9
8	PŘÍLOHY	10

1 Administrativní podpora malých obcí

Administrativní podpora malých obcí je významným tématem zejména pro menší obce, kde působí neuvolnění starostové (Mladkov, Lichkov, Dolní Morava). Ti musí vykonávat řadu povinností stanovené zákonem, ať už v samostatné či přenesené působnosti. Menší obce disponují minimem zaměstnanců, proto většina těchto úkonů leží na představitelích obcí. Výkon veřejné správy v malých obcích následně ovlivňuje zejména zkušenosti starostů a období strávené ve funkci.

Cílem je vytvořit prostředí, kde budou mít jednotlivé obce snadný přístup k administrativnímu zázemí podle jejich aktuálních potřeb.

1.1 Definování řešené problematiky

Administrativní servis malým obcím (ve SO ORP Králíky se jedná o obce s méně jak 600 obyvateli) by měl ulehčit, zefektivnit a zkvalitnit výkon veřejné správy. Tato podpora by měla vycházet z potřeb území a její fungování by spočívalo na sdílení odborného pracovníka, případně pracovníků, ve vybraných oblastech v rámci DSO Orlicko. Po diskuzích s představiteli obcí SO ORP Králíky by se měl administrativní servis týkat především právní podpory, veřejných zakázek a informačního servisu.

Konkrétní témata spolupráce:

– Právní poradenství

Právní otázky a právní záležitosti si v malých obcích řeší ve většině případů sami starostové, neboť obec nezaměstnává právníka a externí firma je finančně nákladná. Dle vyjádření starostů právní konzultace potřebují zhruba pět krát ročně. K uzavírání řady smluv starostové využívají vzorové dokumenty umístěné na internetu, nebo on-line právní servis. Představitelé obcí by proto rádi využili průběžných konzultací v rámci společné služby DSO, nebo společné nákupy služeb právních konzultací, on-line podpory, nebo právní ochrany, kterou poskytuje např. služba D. A. S.

– Veřejné zakázky malého rozsahu

Tyto služby si zástupci menších obcí realizují sami na základě svých znalostí a zkušeností. Částečně se opírají o zákon o veřejných zakázkách. Velmi zřídka k těmto aktivitám využívají externí konzultace a placenou podporu, a to i přesto, že jsou si vědomi možných rizik.

– Informační obslužnost v území

Představitelé obcí by uvítali systémový přístup v informování samospráv. Informace ohledně změn a o novinkách v legislativě mají podle starostů vliv na fungování obcí a proto by přivítali ucelený a systematický přístup k získávání takových informací.

V současné době takové informace získávají vlastní aktivitou, nebo dotazy na konkrétní odbory MěÚ Králíky.

SO ORP Králíky v tématu EMOS spolupracuje s přilehlým správním obvodem ORP Žamberk, které administrativní podporu řešilo již jako volitelné téma. Oba správní obvody jsou členy Sdružení obcí Orlicko, které má v plánu, na podnět ORP Žamberk, zakládat centrum společných služeb. Služby poskytované centrem budou mít možnost využívat všechny členské obce DSO Orlicko, to znamená obce SO ORP Žamberk i obce SO ORP Králíky. Podpora malých obcí na Králicku bude tak zajištěna centrem společných služeb, zřízeného dobrovolným svazkem obcí ve spolupráci s ORP Žamberk. Poskytováním servisu samosprávám centrem služeb dojde k posílení a podpoře výkonu veřejné správy v území a napomůže samosprávám vyrovnat se s vysokou administrativní zátěží a nedostatečnou odborností pro výkon konkrétních specifických agend.

2 Průběh jednání

Volba tématu administrativní podpory obcí byla odsouhlasena na společném setkání představitelů obcí. Toto rozhodnutí nastalo po diskuzi s ORP Žamberk, které se přiklonilo k myšlence vytvoření servisního centra v rámci DSO Orlicko, kam spadá i ORP Králíky. Menší obce se ve správním obvodu potýkají s administrativní zátěží v některých oblastech a servisní centrum by bylo vítaným řešením. Oblasti, u kterých obce vyžadují podporu, se shodují s tématy, které by rády řešily i obce ze SO ORP Žamberk.

V rámci tématu proběhla tři společná jednání:

- **28. 7. 2015** na Dolní Moravě
- **11. 8. 2015** v Červené Vodě
- Závěrečné jednání **15. 9. 2015** v Králíkách

Dále proběhlo několik upřesňujících konzultací se zástupci obcí. V celém průběhu řešení tématu rovněž probíhala komunikace s realizačním týmem MOS SO ORP Žamberk.

V rámci popisu současné praxe uváděli představitelé obcí spolupráci s odbory MěÚ Králíky, kdy sami úředníci poskytují potřebné informace jak na požádání, tak z vlastní iniciativy. V konkrétních oblastech se zástupci obcí navzájem informovali o svých postupech a názorech na podpůrné nástroje, které užívají. Byla diskutována i současná praxe a praxe v jiných městech a obcích s výhledem na možné formy spolupráce vně ORP Králíky.

Starosta obce Mladkov na posledním konaném setkání zvažoval zapojení do zkušebního projektu sdílení právního poradce, které nabízí ve SO ORP Žamberk město Letohrad. Konkrétní rozsah a spektrum činností bude podle současných informací odvislé od počtu zapojených obcí. Účast však přislíbila většina obcí SO ORP Žamberk. Projekt bude po roce fungování poradce vyhodnocen.

U tématu veřejných zakázek zástupci menších obcí vyhledávají drobné konzultace, které by bylo ovšem efektivní řešit pouze v rámci většího počtu obcí.

U dotačního managementu se obce spoléhají především na stávající DSO, se kterým mají dobrou zkušenost a vstupují tak do minimálního rizika. V oblastech, které DSO nerealizuje, využívají pobídek komerčních společností, které se zaměřují na jednotlivé segmenty dotačního trhu. Tyto zakázky jsou spojeny s vyšším rizikem, administrativní zátěží a především dalšími finančními výdaji. I proto větší obce uvažují nad personálním posílením úřadů s cílem dosáhnout úspory jak v procesu vyhledávání dotačních možností, tak jeho administrace, vyhodnocování a kontroly.

Podle starostů je nezbytné nadále úzce spolupracovat s ORP Žamberk a domluvit jednání, ze kterých by vzešel konkrétní počet zapojených obcí jak do dílčích spoluprací, tak případně i možnosti založení servisního střediska.

Jistá zdrženlivost ohledně plošné spolupráce byla znát u zástupkyně města Králíky a zástupce obce Červená Voda, kteří si tuto agendu dlouhodobě zajišťují z vlastních prostředků, a to prostřednictvím zaměstnanců i pomocí dalších konzultací. Obě obce proto nevytváří významnou poptávku po rozšíření těchto služeb.

3 Způsob nastavení rozhodovacích a řídicích struktur

Správní obvod ORP Králíky má pět obcí a 8736 obyvatel. Podle starostů není reálné zakládat servisní středisko v rámci SO ORP Králíky, neboť by pro tak malý počet obcí nesplňovalo svůj účel a bylo finančně neúnosné. Z toho důvodu vznikla shoda nad spoluprací se SO ORP Žamberk (27 obcí), tedy možnosti zřízení servisního střediska v rámci stávajícího DSO.

Z hlediska formy realizace spolupráce byla preferovaná možnost využití současného systému fungování DSO:

- společná setkávání členů DSO a nastolení možných variant spolupráce, plánování
- výběr zainteresovaných obcí, kde je služba nebo projekt realizován
- nákup služeb, nebo realizace projektu za finanční spoluúčasti zainteresovaných obcí

Zástupci SO ORP Králíky jsou o chystaných aktivitách DSO seznamováni na pravidelných setkáních členů svazku, kde každý zástupce zastává své stanovisko. Při účasti na realizovaných aktivitách se následně schází na neformálních shromážděních, kde diskutují společný záměr. Společný záměr SO ORP Králíky tedy vyplývá z jednotlivých stanovisek zástupců obcí na jednáních orgánů DSO.

Zástupci obcí pozitivně vnímali realizaci neformálních setkání v rámci projektu Meziobecní spolupráce, jako vhodnou platformu pro řešení společných témat a možnost formulace společných plánů a záměrů. Z tohoto důvodu se starostka města Králíky zavázala iniciovat obdobná setkání v příštích letech, kde by byly diskutovány posuny v řešených tématech a hledány společné postupy a stanoviska v rámci správního obvodu. Schůzky by se konaly minimálně jednou ročně a přizváni by byli všichni zástupci obcí SO ORP Králíky, případně i další hosté (např. z DSO, nebo MAS ORLICKO). Jistou nevýhodou oproti uskutečněným setkáním, bude absence koordinátora/facilitátora setkání, kterým byl člen realizačního týmu projektu MOS. Tuto roli bude muset převzít jeden ze zástupců obcí, nebo pracovník úřadu.

4 Nastavení jednacích a rozhodovacích pravidel

Na společných jednáních zástupci obcí rozhodli na prohloubení stávajících postupů při řešení témat a opatření strategické povahy. Jedná se především o důslednou účast na pravidelných setkáních členů DSO, kde budou zástupci vystupovat samostatně za svou obec. Témata však mohou předjednat v rámci neformálních jednání SO ORP Králíky, které může vyvolat každý z nich. Na setkání DSO by poté tento názor hájil zástupce Města Králíky. Prezentované stanovisko bude v těchto

situacích dosaženo na základě diskuse a společného konsensu. Pokud ke konsensu nedojde, bude přistoupeno k hlasování, kde bude mít každá obec svůj rovnoprávný hlas, bez ohledu na počet obyvatel.

Frekvence jednání bude odpovídat počtu konání VH DSO Orlicko, tedy zpravidla třikrát do roka. Zde budou řešena strategická i běžná témata činnosti DSO i spolupráce obcí.

Z hlediska realizace strategie meziobecní spolupráce, vytvořené v rámci projektu Svazu měst a obcí, bude uskutečněno další každoroční setkání k tomuto tématu. Iniciátorem jednání bude zástupce města Králíky. Výstupem bude zveřejněný zápis z jednání.

Postavení a role jednotlivých osob (pracovníků, zaměstnanců), zodpovědných za realizaci aktivit a naplňování cíle „administrativní podpory malých obcí“ bude v gesci DSO, nebo jednotlivých obcí, zabezpečujících tyto služby. V současné době se jedná o jednoho zaměstnance v rámci právní podpory, kterou pro vybrané obce zajišťuje město Letohrad.

5 Financování

V současné době se zástupci obcí rozhodují o přistoupení k pilotnímu projektu sdílené služby, kterým by ověřili efektivitu možné meziobecní spolupráce. V rámci řešených témat k tomuto kroku byla zvolena nejžádanější služba – tedy **právní poradenství**. Tuto aktivitu iniciuje Město Letohrad v ORP Žamberk. Na posledním jednání DSO byl záměr prezentován včetně náplně činnosti a finančních nákladů na službu. Financování by probíhalo spoluúčastí vybraných obcí formou úhrady paušální částky a následně i ceníku služeb. Většina obcí ORP Žamberk projevila zájem o tuto službu. Z ORP Králíky se s hlediska počtu a velikosti obcí neuvažuje o zřízení samostatné služby a je upřednostňována spolupráce v rámci většího celku, tedy v rámci DSO Orlicko. O možnosti sdíleného právního poradenství v září 2015 uvažovala obec Mladkov. Pilotní projekt by měl být vyhodnocen začátkem roku 2016.

5.1 Mzdové náklady

Realizace pilotního projektu nepředpokládá další sdílené finanční nároky na koordinaci aktivity, její kontrolu ani evaluaci. Tu bude zajišťovat Město Letohrad ze svého rozpočtu a vedením DSO v rámci stávajících procesů.

Mzdové náklady poradce budou hrazeny částečně z paušálních příspěvků zainteresovaných obcí a z části příspěvky stanovené ceníkem služeb. Tento poměr nelze předem určit, a proto bude začátkem roku 2016 systém zhodnocen a případně

pozměněn. Forma a rozsah smluvního vztahu s právním poradcem zatím také nebyla upřesněna. V krátkodobém výhledu se ani neuvažuje o získání prostředků na tuto službu z jiných než obecních zdrojů.

5.2 Provozní náklady

V rámci pilotního projektu právního poradenství pokryje náklady na provoz kanceláře, energie a telekomunikační služby Město Letohrad ze svého rozpočtu. Pokud by byly realizovány další sdílené projekty, uvažuje o nabídce svých prostor i Město Králíky a obec Červená Voda.

5.3 Ostatní náklady

V rámci pilotního projektu ani dalších záměrů nám nejsou známy další možné náklady.

6 Vyhodnocení efektivity

Zástupci obcí v rámci realizovaných diskusí specifikovali okruhy možné spolupráce a vyjádřili zájem o jejich řešení (především formou DSO). Rozsah realizovaných činností však bude záviset na vývoji poptávky po těchto službách a zároveň na výsledku hodnocení realizace pilotního projektu právního poradenství.

V následujícím období bude naplňování cílů meziobecní spolupráce vyhodnocováno třemi způsoby:

1) Průběžně na neformálních setkáních zástupců obcí SO ORP

Všech pět obcí správního obvodu projevilo zájem o možnosti realizace meziobecní spolupráce a toto téma je pro ně natolik důležité, že dochází k předávání aktuálních informací a hodnocení situace i na setkáních, která k tomu nejsou primárně určena. Protože v rámci projektu meziobecní spolupráce nedošlo k založení centra společných služeb, jedná se především o operativní přehodnocování poptávky po oblastech spolupráce.

2) Na jednáních v rámci DSO

Z výstupů jednání zástupců obcí vyplynulo, že by právě DSO mělo koordinovat aktivity meziobecní spolupráce na celém svém území. Jedná se tedy především o zasedání valné hromady a s tím spojené schůzky a diskuse.

Začátkem roku 2016 je plánováno vyhodnocení aktivity právního poradenství realizovaného ve spolupráci s městem Letohrad. Vedení DSO předloží

informaci o efektivitě zvoleného nastavení služby, počtu zapojených obcí, množství poskytnutých služeb, ekonomickou stránku realizace i doporučení k dalšímu provozu služby či jeho úpravy. Zapojení zástupců obcí SO ORP Králíky do procesu hodnocení bude záviset na jejich účasti v pilotním projektu. Následné návrhy, dotazy a stanoviska budou vznášena za každou obec samostatně.

3) Na setkání zástupců obcí SO ORP Králíky ve věci vyhodnocení dosavadních činností v rámci meziobecní spolupráce jak ve spolupráci s DSO, tak vlastních iniciativ a postupů

Setkání bude svolávat zástupce města Králíky jednou ročně a jeho součástí bude diskuse nad aktuálními potřebami obcí, změny v poptávce po službách a efektivita nastaveného systému spolupráce. Následně budou přijata opatření, nebo stanoven plán dalšího postupu. Mohou zde zaznít společná stanoviska, která budou společně zaslána na DSO.

7 Závěr

Administrativní podpora malých obcí ve SO ORP Králíky má za cíl „vytvořit prostředí, kde budou mít jednotlivé obce snadný přístup k administrativnímu zázemí podle jejich aktuálních potřeb“. Zástupci obcí svou aktivní účastí na jednáních a tvůrčím přístupem demonstrovali zájem o toto téma i snahu o naplňování vytyčeného cíle. Zároveň identifikovali oblasti, které by rádi společně řešili. Jedná se o právní podporu, administraci veřejných zakázek a podporu informačního servisu.

Z důvodu malé velikosti správního území, finanční udržitelnosti možných řešení a především shodě na potřebných službách se SO ORP Žamberk, preferují zástupci obcí spolupráci se Sdružením obcí Orlicko (DSO Orlicko), které zvažuje vznik „centra společných služeb“. Shodu na tomto postupu umocňuje i dlouhodobá dobrá spolupráce obcí v rámci DSO.

V současné době zainteresované obce zvažují zapojení do pilotního projektu meziobecní spolupráce, zaměřeného na právní poradenství. Tuto službu zřizuje DSO Orlicko ve spolupráci s městem Letohrad a k jeho vyhodnocení dojde začátkem roku 2016.

Zástupci města a obcí velice oceňují podporu Svazu měst a obcí ČR v podpoře řešení tohoto tématu.

8 Přílohy

1. Zápis z jednání o EMOS ze dne 28. 7. 2015, Prezenční listina, fotografie.
2. Zápis z jednání o EMOS ze dne 11. 8. 2015, Prezenční listina, fotografie.
3. Zápis ze závěrečného jednání o EMOS ze dne 15. 9. 2015, Prezenční listina, fotografie.